

Geboorteden op De STANDAARD wordt be-
tefeldig verzocht, de abonnementsgelden oer
het kwartaal, getijndigd 30 Sept. j.l. ten be-
drage van f 2.50, per postwissel over te
maken.

Zij die behoeven De STANDAARD ook De HERAUT
ontvangen, zul. 2, ter voorkoming van extra
kosten, mij verplichten door het daarvoor
verschuldigde bedrag, zijnde f 1.20, tegelijkertijd
in te zenden; dus te samen f 4.10.

Op ontvangst van den postwissel wordt den
afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER,

Directeur-Uitgever.

Amsterdam, Oct. 1892.

P.S. Intekenaren op de premie van de
Berant wordt verzocht, bij de bepaling van
het bedrag hunner postwissels, te raadplegen
het bericht, opgenomen in de Berant van
14 Junij 1891, No. 703 en volgende.

THANS REEDS?

I.

Er is door ons reden gegeven, waarom
als Kiesrecht eerst geboren wordt door
een instituut van de Overheid; en ook
reden gegeven van onze overtuiging, dat
het Kiesrecht, eens verleend, in zijn neiging
niet kan rusten, eer het, naar Antirevo-
lutionair beginsel, bij de gezinshoofden is
aangeland.

Hiermee is echter nog in het minst niet
uitgemaakt, dat het oogenblik voor de
invoering van zulk een Kiesrecht thans
reeds gekomen zou zijn.

Alzoo staan we thans voor de taak,
om aan te toonen, op wat grond de in-
voering van zulk een Kiesrecht in dit tijds-
gewricht door ons wordt bepleit.

En dan sta op den voorgrond, dat o. i.,
onder gewone omstandigheden, het oogen-
blik voor de invoering van zulk een
Kiesrecht nog lang niet zou gekomen zijn.

Kiesrecht van gezinshoofden is voor ons
het eindpunt van de politieke ontwikke-
ling; en door niemand zal, dunkt ons, be-
weerd worden, dat dit eindpunt thans reeds
door ons bereikt is.

Andere landen laten we thans buiten
spel; we spreken thans concreet alleen
over Nederland. En al leggen we er dan
ook nadruk op, dat Duitsche geschriften
over Staatsrecht nooit als maatstaf mogen
worden aangelegd bij de beoordeling van
de veel vrijere en veel rijpere ontwikke-
ling van het burgerleven in Nederland,
toch moet wilens blind zijn, wie niet voelt,
hoe we hier te lande nog zeer verre in
politieke ontwikkeling achterstaan bij Eng-
land en de Vereenigde Staten.

Er kan dus geen sprake van zijn, dat
onzerzijds de invoering van het Huismans-
kiesrecht op dit oogenblik verdedigd zou
worden met de overweging, dat de natu-
lijke gang van onze politieke ontwikkeling
nu reeds deze finale uitbreiding van het
Kiesrecht zou eischen.

Indien dan ook de Christelijk-conserva-
tieve machten, die zelfs nog na 1848 een
tijdlang den evenaar hadden kunnen doen
overslaan, in stede van in het valsche
Conservatisme van de Haagsche Coterie
te verlopen, een principieele politiek hadden
gevoerd, den census als eenigen maatstaf
verworpen hadden, en, toen het nog tijd was,
op een geheel andere ontwikkeling van
ons stelsel van representatie, en daarmee
op een revisie van de Grondwet in anti-
revolutionairen geest, hadden aangestuurd,
zou de constellatie aan onzen politieke
hemel gansch anders staan, en zou er door
niemand onzer nu reeds op invoering van
het Huismanskiesrecht voor alle gezins-
hoofden worden aangedrongen.

Maar dit is niet geschied.

Onder onze Conservatieve staatslieden
zijn kundige administrateurs, goede finan-
ciers, vaardige diplomaten opgetreden; maar
is geen enkel principieel staatsman opge-
staan; en toen Groen van Prinsterer een
principieele politiek ging drijven, heeft men
hem of alleen laten staan, of om zijn
"philosophische phraseologie" gelachen.

Gevolg hiervan is geweest, dat de sterke
Conservatieve macht ten onzent zich door
het Liberalisme op slechtou heeft laten
samen, en, onder den grond door, haar
wateren in den Liberalistischen stroom ont-
last heeft.

Vandaar dat op een beter stelsel van
representatie gezonnen noch gedacht is, en
dat toen de Grondwetarevisie, waar men
met wreke tegen riep, eindelijk toch niet
te sluiten was, zelfs het embryo van een
rijpere idee niet gereed was; door de Ka-

mer, als zoodanig, zelfs geen peging tot
de enting van een beter stelsel gewaagd is;
en al de wijsheid onzer Hoogmogende Sta-
ten-Generaal er op uitliep, om voor het
individualistisch revolutionair beginsel van
representatie den weg naar het algemeen
stemrecht, wel niet in naam, maar dan
toch feitelijk, vrij te maken.

Toen er maar bijstond: „Geschiktheid en
welstand,” waande de oude Heemskerk in
goeden gemoede, dat hij met dezen papieren
dam de wateren van het algemeen stem-
recht gekerd had.

En vraagt men, waarom ook de Anti-
revolutionaire club niet deed, wat de Con-
servatieve, ter oorzaak van haar inner-
lijke dorheid en verslappig, naliet, wat
zullen we dan zeggen?

Men valle onzen mannen niet te hard,
ook al denken we er niet aan hun bedrijf
schoon te wasschen.

De schreiende nood van het Christelijk
onderwijs heeft lange jaren als een politi-
ieke fistel gewerkt, en scheen al onze po-
litieke levenskracht naar zich toe te zuigen.
Door velen werd lange jaren aan niets anders
gedacht. Het onderwijs nam hoofd en hart
in. Daarop spitste men zich. Daarvoor streed
men. Daarin ging bijna geheel onze politi-
ieke strijd op.

Want wel zijn ook de algemeene be-
ginselen van Staatsrecht ter sprake ge-
bracht, en wel is ook voor de volkrepre-
sentatie onder ons een stelsel ontwikkeld,
dat, had het tijdig ingang gevonden, ons
onzen huidige jammer zou gespaard heb-
ben. Maar verdiept hebben althans de
meeste onzer Kamerleden zich daarin niet.
Het was al veel, zoo ze er eens kennis van
namen. En zoo weinig woog het beginsel
van Staatsrecht hun als zoodanig op het
hart, dat er bij de Grondwetarevisie zelfs
geen ernstige poging gewaagd is, om de
deeling der wetgevende macht uit onze
Grondwet te schrappen.

En hierbij kwam nog iets anders, dat
men niet uit het oog verlieze.

Een goed deel onzer Kamerleden had
van huis uit zeer Conservatieve connectiën.
Groen was wat diepzinnig; de praktijk &
la Heemskerk was speediger doorzien. Een
praktijk zonder continuïteit van een heer-
schend beginsel. Een leven bij den dag.
Elk onderwerp op zich zelf en zonder
verband met de beginselen van Staatsrecht
beoordeeld. Het vinden van een gelukkigen
uitweg, en het tijdig aanleggen van den
remschoen aan het wiel.

Zoo wonden velen hunner zich aan een ge-
heel andere reeks van denkbeelden, dan
onder ons Antirevolutionaire volk leefde.
Bij dat volk vonden ze wel utopieën en
overdreven wenschen, maar geen recept
voor regeerkunst. En zoo is het geschied,
dat ze wel, uit liefde voor dat Christen-
volk, een enkel maal welwillend naar dat
volk luisterden; maar, in Den Haag terug-
gekeerd, en tot politieke actie groepen,
vonden ze, nu ze eenmaal niet liberalistisch
wilden zijn, weinig anders dan het Conser-
vatieve voorbeeld.

Zeker, er zijn onder onze Kamerleden
ook enkele mannen opgestaan, die heel
anders stonden, en die wel terdege op de
beginselen mikten; maar wat kan een enkele,
als het meereendeel geen geestelijke voeling
met zijn denkbeelden heeft!

Dan kan er hoogstens een wederzijdsch
dragen, nooit energieke politieke gemeen-
schap van actie zijn.

Het oude lijden van Groen; na hem
door Kenchenius en Lohman, keer op keer,
zoo bitter ondervonden.

Maar hoe ge het feit ook verklaart, het
ligt er nu eenmaal toe, dat, na een
worsteling van straks een halve eeuw,
tegenover de machtig ontwikkelde partij
van het revolutionaire staatsrecht, nog altoos
geen groep van mannen overstaat, die
detailpunten nu daargelaten, door een ge-
meenschappelijk stelsel van staatsrecht, dat
uit het antirevolutionaire beginsel geboren
wordt, verbonden, op een gezonde refor-
matie van onze volksvertegenwoordiging
hebben aangestuurd.

Daartoe ware noodig geweest, dat er
school ware gemaakt; dat er over het
wit, waarop men richtte, welgefundeerde
eenheid van overtuiging ware ontstaan; dat
men voor die overtuiging de gereede for-
muleering had gevonden; dat men gestadig
in het debat aan die welgefundeerde over-
tuiging ingang had verschaft; dat alle
critiek van deze overtuiging ware uitgegaan;
en dat men, toen de Grondwetarevisie aan
de orde kwam, gereed was geweest met een

weldoordacht voorstel; en voor de aanne-
ming van dat voorstel hadde gestreden op
leven en dood.

Ware dat geschied, dan zouden we
thans in gansch anderen toestand verkeer-
en; want ook al waren we dan geslagen, dan
zou het verworpen voorstel punt van vere-
eniging voor heel de oppositie zijn gewor-
den, en het aandringen op een tweede
revisie niet alleen recht van bestaan heb-
ben gehad, maar noodzakelijk gevolg van
de positie zijn geweest.

Zoo drijft men politiek; en wie zoo doet,
komt er.

De les van alle parliementen leert het.
Laat men daarentegen het ontwikkelen
van een wel gesloten stelsel aan anderen
over, en bepaalt men zich tot oppositie &
la fortune du pot, dan slaat elke neder-
laag de elementen der oppositie niet elkan-
der, en kost het u jaren tijds eer ge het
verloren prestige herwonnen hebt.

Er zijn ook in de politiek van een land
oogenblikken, die u een kans bieden, die,
niet gebruikt, nooit terugkeert.

Immers, omdat gij stil zat, daarom stond
de stroom der denkbeelden in het land
niet stil.

Zoolang de trein nog niet voorbij den
wissel is, kunt ge met één ruk van uw
hand, het loopen van den trein op een ver-
keerd spoor beletten. Maar, laat ge dat
allesbeslissend oogenblik ongebruikt, dan
stroomt de trein in steeds sneller vaart op
het verkeerde spoor voorwaarts, en baat
het u niets of ge, als teleurgesteld wissel-
wachter, al staat te roepen en met de
hand te wijzen, dat het eigenlijk het an-
dere spoor op moest.

Patroonsvereniging.

De eerste jaarvergadering van de Patroons-
vereniging was een heugelijk levensteeken;
en eere zij aan den heer Van Kempen voor
de uitmuntende wijze, waarop hij haar slagen
deed.

De Vereniging is dan nu definitief gecon-
stitueerd; haar Bestuur door de leden zelf
gekozen; en haar werkkring bepaald. Ook is
met Patrimonium voeling gezocht. Men zal
beproeven door vermenging van leden uit
beide verenigingen een Arbeidsraad in het
leven te roepen.

Niet een Arbeidsraad in de plaats van
Kamers van Arbeid; maar een Raad, om, ko-
men die Kamers er, aan de Christenwer-
kliden en -patroons in die Kamers, leiding te
geven.

Dat ook nu weer de tegenstelling tusschen
philantropie en sociale hervorming aan het
woord kwam, kan niet bevreemden.

Beide factoren tellen mee; en waar de phi-
lantropie bepleit werd door een man als
Dr. Van Gheel Gildemeester, die op het Sociaal
Congres zoo warm voor sociale hervorming
meestreed, is voor botsing van beide factoren
niet te vrezen.

De Vereniging begint pas. Ze is nog jong.
Haar eerste schrede zet ze nog eenigszins
wankelend.

Maar dit kan en zal vanzelf beter worden,
indien de heilige toon in haar midden maar
vollen klank blijft behouden; — de roeping
bedoelen we om de conscientie der Christelijke
patroons wakker te schudden en voor te
lichten in hun roeping tegenover hun arbeiders.

Een dof verslag.

Het Kamerverslag over de Kamers van Ar-
beid is al bijster muf.

Men wil wel, en toch wil men weer niet.
Maar komt er iets van, dan behoort vooral
gemaakt, dat zulke Kamers van Arbeid voor-
maakt onschuldige verenigingsgetjes worden.

Patroons en arbeiders saam; arbeiders nooit
apart; liefst een voorzitter door de regering
benoemd; en dan wel opgepast, dat ze nooit
buiten hun boekje gaan.

Zoo echt staal van bekrompen politiek.
Gelukkig zijn er dan ook leden geweest,
die kloek en meedig tegen dat „kluutje in
het riet”-spel gewaarschuwd, en op eerlijk
spel hebben aangedrongen.

Na dit verslag zou men haast zeggen: och,
laten de heeren Schimmelpenninck en Pijtersen
hun voorstellen maar in den pekel leggen, tot
eerst de nieuwe Kamer er is.

Dan zal het wel beter gaan.

In een nota van Mr. Levy, die aan het
Verslag is toegevoegd, wordt vooral tegen
regeling van deze zaak bij de Wet opge-
komen, als zou dit een overbrengen zijn van
wat toekomst aan de Besturendemacht op den
Wetgever.

Dit ware te verstaan, indien de Kroon niet
zelf de wet gaf; maar ook Mr. Levy weet
toch, het Kamerinitiatief kan wel tot een
voorstel aan de Kroon, maar tot geen wet
leiden, tenzij dan dat de Kroon het voorstel
tot wet verheft.

Meent nu de Kroon zulke Kamers van

Arbeid, zonder de Staten-Generaal, bij maat-
regel van algemeen bestuur te moeten in-
stellen, dan weigert ze zulk een voorstel tot
wet te maken.

En omgekeerd, maakt de Kroon het wel tot
wet, dan blijkt de Kroon zelf een regeling
onder medewerking der Staten-Generaal beter
te achten.

En wat nu de Kamers van Koophandel be-
treft, ongetwijfeld zijn die, buiten de Staten-
Generaal om, ingesteld.

Maar dat was in de goede dagen van Olim.
In 1851, toen men pas den storm van '48 achter
zich had.

Buitenlandsch Overzicht.

AMSTERDAM, 1 Oct.

Van hetgeen in den Engelschen minister-
raad besproken werd, is dusver nog niets uit-
gelekt. Men weet zelfs niet, over welke onder-
werpen de discussie geloopt heeft, ofschoon
men veilig zeggen kan dat de Iersche quaestie
de hoofdschotel van het menu was. De com-
missie voor de home-rule is thans samengesteld
uit de ministers Gladstone, Morley en Spencer.
De bekende liberale oud-minister Charles
Dilke heeft Vrijdagavond aan een „banket”
te Londen een groote redevoering over de
politiek gehouden. Voor wat het buitenland
betreft, keurde hij het beleid van Salisbury
vooral af in de quaesties van New-Foundland
en Madagaskar. Het eenige waarin hij, Dilke,
met den conservatieven premier kon mede-
gaan, was het vraagstuk der ontruiming van
Egypte; maar dan altijd tot 1887. Tot op
dien tijd toch was Salisbury een groot voor-
stander van de ontruiming, maar sinds werd
ook bij hem de imperialistische zucht te sterk.

Wat de goede verstandhouding van Eng-
land tot de Triple-Alliantie aangaat, ver-
klaarde Dilke, dat ze noodlottige gevolgen
kon hebben. „De Drievoudige bond zal Indië
niet voor ons verdedigen, en zal onzen handel
op de zeën niet beschermen.” Zijn afkeer
van de Conservatieve staatkunde kon de oud-
minister overigens niet sterker aan den dag
leggen dan door te zeggen, dat hij „in alles
tegen de politiek van Salisbury overstond,
uitgenomen zijn denkwijze van vóór 1887 over
de Egyptische quaestie.”

Met den minister voor Ierland, den heer
Morley, is Charles Dilke het over één zaak
niet eens. Morley wil de quaestie der uitge-
zette pachters regelen zonder vertraging;
maar Dilke wil dit later aan de Ieren zelf
overlaten. De regering zou verkeerd han-
delen, indien ze thans zich met de agrarische
wetgeving bezighield, op hetzelfde oogenblik
dat ze aan Ierland de zelfregering beloofd.
Van het oogenblik af dat Ierland autonoom
kan geacht worden, moet het zelf zijn land-
bouw-wetgeving regelen.

Thans weer heet het, dat het Parlement
eert in Februari zal bijeenkomen. Maar om
de schade aan verloren tijd in te halen, zul-
len twee jaren achtereen volgens de vacantes
worden ingekrompen, met uitzondering voor
den heer Gladstone, die zijn rusttijd wel
noodig heeft.

Tu Dublin hebben de Iersche Nationalisten
een vergadering gehouden, en besloten, gelijk
reeds met een enkel woord werd gemeld, tot
het uitvaardigen van een uitvoerig manifest
aan het volk, dat door Mac Carthy, den lei-
der der Nationalisten, is ondertekend. In het
manifest wordt eerst een overzicht der
home-rule-beweging gegeven; daarna wordt
er in uitgedrukt het vertrouwen, dat Glad-
stone's home-rule-plan het Iersche volk zal
bevredigen, en ook, dat het met allen ge-
wenschten spoed zal tot stand komen. De
Nationalisten vreezen het verzet van het Hoog-
gerhuis niet; en mocht dit al, spijt de lessen
der geschiedenis, het home-rule-ontwerp ver-
werpen, dan zullen er maatregelen geno-
men worden, niet alleen om het toestand
komen er van tóch te verzekeren, maar tevens
om de Lords eens duchtig op hun nummer te
zetten.

Een bericht uit Londen van gisteren meldt,
dat lord Rosebery aan de Britische Oost-Afrika
maatschappij een brief heeft gezonden, waarin
hij zich in beginsel voor de ontruiming van
Oeganda verklaart. Verder belooft hij dat de
Regering, met het oog op het gevaar van
een onmiddellijke ontruiming, thans op 31
December vastgesteld, de maatschappij zal
steunen, opdat zij tot 31 Maart kan blijven,
en op deze wijze het land gemakkelijk en
zonder gevaar kan verlaten worden. Maar
hiermee is niet gezegd, dat de Regering
eervige verantwoordelijkheid aanvaardt. Ze ver-
leent haar steun slechts in het belang eener
gemakkelijke ontruiming.

Heeft er dus allen schijn van, dat het de
Regering met dit haar voornemen ernst is.
Toen eenige dagen geleden de minister, op
de audientie der Zendingenverenigingen, ver-
klaarde, de ontruiming van Oeganda nog te
moeten overwegen, heette het van meer dan
één kant: comédie! Engeland zal nooit een
zoo uitgestrekt gebied prijsgeven en aan een
zijner geduchte concurrenten in Afrika —
Frankrijk b.v. — ter bezetting overlaten. Thans
heeft Rosebery zich tamelijk beslist uitge-
laten in den zin alsof Oeganda hem weinig
schelen kon. Maar wellicht drijft daartoe de
hoogere politiek, en brengt Engeland het
bekende *reculer pour mieux sauter* in praktijk.

Overigens zijn de berichten inzake de agi-
tatie onder de Arabieren in Afrika nog alles
behalve gunstig. 't Is te begrijpen, dat ze
woedend zijn over de belemmering, die zij
van alle kanten in hun slavenhandel onder-
vinden van de Europeesche koloniale mogend-
heden en de expeditie-korpsen; en ze hebben
nu besloten dezen winter hun gezamenlijke
krachten naar Midden-Afrika te doen trekken
en daar een verwoeden strijd te leveren tegen
al wat Engelschman, Belg of Duitscher is. Dit
besluit is genomen, omdat de prijs der slaven
in Soedan, Arabië en Perzië thans gestegen
is tot 1200 francs per slaaf van 25 tot 30
jaren, en tot 3000 francs per slaaf van
14 tot 20 jaar. Een uitweg hebben de
slavenjagers nog, en die is langs Witte, de
in het vorig jaar aan Engeland door Duit-
schland afgestane streek, waar de Britten den
opstand slechts konden doen eindigen door het

oog een weinig te sluiten voor den menach-
handel. In die streken passeeren dan ook
voortdurend nog slavenkaravannen. De Italia-
nen zijn hun niet erg hinderlijk: te Massoeh
ontschepen de Arabische booten ongedaerd
haar menselijke lading. Maar vooral aan
de Duitschers en Belgen, en ook aan de Kegel-
schen waar dezen meer vasten voet hebben
en krachtig kunnen optreden, zoals te Zanzibar,
hebben de Arabieren een ingekanderden
haat gekregen, zoodat de verschillende stam-
men volgens een schrijven uit Aden zich tot
den „heiligen oorlog” hebben verbonden; voor
de winsten, die zij uit hun slaverijacht
hebben behaald, de nieuwste vuurwapens en
munities gekocht hebben, en voornemens
zijn over eenige maanden den Europeanen
slag te leveren zonder kwartier.

De Cholera.

De volgende berichten over de epidemie
dateeren allen van gisteren:
Brussel. Aangegeven in de voorsteden 7
dichte en 7 sterfgevallen.

Te Tervuren kwam één geval voor.
Parijs. Donderdag zijn aangegeven in de
stad 31 ziekte- en 11 sterfgevallen; in de
voorsteden onderscheidenlijk 8 en 9.
St.-Quen. Heden is hier 1 ziekte- en 1
sterfgeval aangegeven.

Te Havre kwamen gister 6 sterfgevallen
voor; en te Hamburg bedroeg dat getal over
het laatste etmaal 24.

Binnenland.

AMSTERDAM, 1 October.

Kamer-Overzicht.

Dinsdag houdt de Tweede Kamer geen
openbare vergadering, maar neemt het afde-
lingsonderzoek een aanvang van de Indische
begroting, de hoofdstukken der Staatsbegro-
ting en enkele min of meer belangrijke wets-
ontwerpen, waaronder het ook bij onze lezers
bekende voorstel van den heer Donner.

Alzoo was Donderdag besloten.
De vergadering van gisteren was, meenen
wij, minder om de bespreking, dan om de be-
slissingen die genomen werden, van meer dan
gewoon gewicht. Van gewicht de goedkeuring
van de wijziging in de zoogenaamde *artsenwet*,
ook de aanneming van het voorstel van de
Regering, om een nieuw gesticht voor *ver-
waarloosde jongens* in de gemeente Avereest
op te richten; maar veel meer de nederlaag,
welke de Minister Lely, niet de voorspedig-
ste in het liberale Kabinet, met de *verwoering*
van een wetsontwerp leed.

Om de betekenissen, welke die verwoering
meer dan één opzicht heeft, een weinig toe
te lichten, volge hier een korte toelichting.
De gemeente Amsterdam wenscht een *nieuw
beursgebouw*. Het tegenwoordige schijnt niet
meer te voldoen, en het gemeentebestuur ver-
langt nu het oude op te ruimen en een ge-
heel nieuw gebouw in het leven te roepen.

Voorname met het oog op de enorme
kosten, zijn niet alle Amsterdammers bijzon-
ders ingenomen met dat grootsche plan, maar
zagen zij liever, dat het oude werd vergroot,
wat zeer wel mogelijk was. De gemeen-
teeraad evenwel, die zoo gaarne van Amster-
dam een wereldstad wil maken, meende dat
het oude beursgebouw behoort te worden af-
gebroken óók en vooral om het Centraal-
station door een breeden verkeersweg met den
Dam te verbinden.

De gemeenteraad zette zijn voornemen
door; — en indien nu slechts de Regering
en de Staten-Generaal geen spaak in het
wiel brachten, dan zou weldra een aanvang
kunnen gemaakt worden met den bouw. Maar
zóóver was men nog niet! Om het plan tot
de stichting tenuitvoer te brengen, moesten
eenige percelen, staande en gelegen tusschen
het Damrak en de Warmoesstraat, *ontcigend*
worden; en daartoe nu was helaas! de toe-
stemming noodig eerst van de Regering en
daarna van de Staten-Generaal. Met de Re-
gering ging het als van een leien dakje.
De betrokken Minister van Waterstaat stelde
een wetsontwerp op; indien nu maar de
Tweede Kamer wilde toebliven, dan was het
zaakje in orde.

De Tweede Kamer beet echter niet toe,
maar weigerde gisteren toestemming tot die
ontcigening te geven. En wat het merkwaa-
digste is, zelfs Amsterdamse afgevaardigden
werkten daaraan mede. De heeren Rutgers
van Rozenburg, De Beaufort, Levy en
Gleichman (de voorzitter) stemden tegen het
wetsvoorstel.

Hoe dit kwam? Men zou kunnen vragen,
waarom gisteren de oud-burgemeester van
Amsterdam zijn collega Lely, die gelijk be-
kend niet buitengewoon sterk in het debat
is, niet terzijde stond. Om welke redenen de
minister Van Tienhoven afwezig was en zijn
ambtgenoot voor het zaakje liet zitten, is ons
onbekend; — maar dat Z.Lxc., zoo hij tegen-
woordig ware geweest, een zwaren strijd zou
hebben gehad, is buiten twiifel. Volgens de
Grondwet moet het algemeen nut of belang
de ontcigening *oorderen*. Nu beweerde de Mini-
ster Lely wel, dat het *algemeen belang* het stich-
ten van een *nieuw beursgebouw* vordert, maar
daarmede was nog niet uitgemaakt, dat ook
gevoerd werd ontcigening van de *genoemde
percelen*. Niemand sprak tegen, dat Amster-
dam aan het bestaande gebouw genoeg had;
maar wel scheen niemand het gevoelen van
het Amsterdamse gemeentebestuur te kun-
nen bepleiten, dat ter verbetering van den
bestaanden toestand, nu ook noodig was per-
celen te ontcigenen... en de burgerij op
nieuw lasten te brengen.

De eerste gedachte bestrijder van die ont-
cigening was de Amsterdamse afgevaardig-
de Rutgers. Hij sloot zich aan bij een
adres uit Amsterdam, waarin ontcigening
verdronden. Immers, het gedempte Damrak
was voor de vergroting of vernieuwing van
het beursgebouw bestemd geweest; en in
plaats van zich daaraan te houden, wil het
gemeentebestuur percelen gaan ontcigenen
en dat terrein ongebruikt laten. Naar
sprekers oordeel, heeft de wetgevende macht
wel terdege te oordeelen of de percelen,
wier ontcigening wordt aangevraagd, wel
onmisbaar zijn. En nu dat voor hem niet
twijfelachtig is, zal hij tegen de ontcigening
stemmen.

Zuid-Italiënaasche sp. O. 3	56%	56%	
Gezleerijk			
Carl-Luw. Sp. fr. O.	81%	—	—
Polen.			
Wars. Weenen Aand.	120	—	—
W.-W. Action de Jouia. /	141	—	—
Portugal.			
Kon. Trans-Afr. 1e hyp. 5	41	41%	—
Port. Spw.-maatsch. 4%	—	—	—
Roosland.			
Gr.-Sp. Maats. Aand.	122 1/2	122 1/2	—
Gr. Action de Jouia.	7	—	—
Gr. Sp. Maats. Oblig. 4 1/2	98 1/2	—	—
Gr. spw.-m. 1861 O. 4	81	—	—
Gr. sp.-m. 1888 Obl. 4	93	—	—
Gr. sp.-m. 1890.	90%	—	—
Gr. sp.-m. 1880/2 R. 1250.3	—	—	—
Gr. Sp. M. 1880 ZR. 625 O.3	—	—	—
Baltische spoorw. A. 3	62%	63	—
Baltische spoorw. O. 5	—	—	—
Brest-Grasewo O. / 1000.5	101 1/2	101 1/2	—
Don.St. K.S.-M.Z.R. 125 A.5	—	—	—
Don.St. K.S.-M.Z.R. 625 A.5	93%	—	—
Don.St. K.S.-M.Z.R. 1250 A.5	—	—	—
Fastow spoorw. mij. A.5	—	—	—
lw. Domb. Z. R. 125 A.5	85	—	—
lw. Domb. Z. R. 625 A.5	97	—	—
lw. Domb. Z. R. 125 O. 4 1/2	—	—	—
lw. Domb. Z. R. 625 Ob. 4 1/2	94%	95 1/2	—
Kosl-Woronesk Rost. O. 4	—	—	—
Kursk.-Ch. Azow Aand. 5	—	—	—
Kursk.-Ch. Azow div. A.5	—	—	—
KurskCh.-Azowaf100A.4	—	—	—
K.Ch.-A. af £ 500—1000.4	—	—	—
Ch. Kursk-Az. af RM. 600.4	—	—	—
KurskCh.-Az. 500—2000.4	81%	—	—
Kursk-Kiew 500—1000.4	89%	—	—
K.-Kiew af R.M. 2000.4	89%	—	—
Los-Sewast.R.M. / 1000.5	101%	—	—
Losowa-Sewast.in R.M. 5	95%	—	—
Mosk.-Brest. A.3	—	—	—
Mosk.-Jaroslaw O. 5	102%	102%	—
Mosk.-Jaroslaw Prior. 0.5	—	—	—
Mosk.-Kursk Obl. 4	—	—	—
Mosk.-Smolensk O. 5	103%	—	—
Orel.-Gr. af R. M. 600.4	—	—	—
Orel-Griasi af 500—2000.4	—	—	—
Orel-Vitebsk ZR. 125 A.5	101%	—	—
Orel-Vitebsk ZH. 1250 A.5	101%	—	—
Orel-Vitebsk Obl. 5	102%	—	—
Poti-Tiflis O. / 1000.5	103%	—	—
Poti-Tiflis O. £ 100.5	—	—	—
Transcaucas. spw. O. 3	—	—	—
Weichsel Spw. A. 5	—	—	—
Wladik.kas Z.R. 125 O. 4	86%	87	—
Wladik.kas Z.R. 625 O. 4	88%	88%	—
Z.-W. Sp. M. 100-1000A.5	70%	—	—
Z.-W. Sp. M. 3000 A. 5	88%	—	—
Z.-W. S.-M. Z. R. 125 O. 4	88%	—	—
Z.-W. S.-M. Z. R. 625 O. 4	90%	90%	—
Turkije.			
Anatolië Goudl. 5	—	—	—
Zweden.			
Zw. Noorw.spw.c.v. Obl.5	18%	—	—
Amerika.			
Atchis. Top. C. v. A.	—	—	—
Gen. Mortg. bonds. 4	—	—	—
Tr. Dep. C. v. 2e H. Lr. A2%	57%	57%	—
Inc. Goud bonds. 5	—	—	—
Cert. v. (bonds.	—	—	—
Atl. & P. W.D.) Tr. bonds 4	66%	67	—
Baltimore en Ohio C. v. A.	—	—	—
Centr. Pac. Ad.	28%	28%	—
Centr. Pac. Obl. 6	—	—	—
Centr. Pac. Obl. 5	—	—	—
Centr. Cal. Oreg. Ob. 5	—	—	—
Centr. Cal. B 5890 O. 5	104%	—	—
Centr. C.P. afg. 2e Hyp. 4%	—	—	—
Centr. San Joaq. Vall. 2e H. 6	—	—	—
Ches. Ohio 1e Hyp. O. 5	—	—	—
Ches. South. 1e H. O. 6	—	—	—
Ches. South. 2e H. O. 6	—	—	—
Chic. en Erie 1e Hyp. O. 5	99%	99%	—
Chic. Incom. bonds.	42%	42%	—
Clev. Akr. & Col. C. v. A.	28%	—	—
Clev. Akr. Alg. Hyp. 5	—	—	—
Clev. Akr. Eq. 2e Hyp. 6	—	—	—
Clev. Col. & Cin. St. L. C. v. A.	—	—	—
Den. Rio-Gr. C. v. A.	16%	—	—
Fl. Ctr. & P. C. v. gew. A.	10%	10%	—
Fl. Ctr. & P. 2e pr. A.	40	—	—
Fl. Ctr. & P. 1e pr. A.	93%	—	—
Fl. Centr. Ctr. S.F. Obl. 5	102	—	—
Kansas Pacific. O. 6	109	—	—
↑ Kent. Un. 1e H. in G. 5	51	—	—
Louisville Nav. C. v. A.	65%	66%	—
L. S. F. gearg. O. 4	65%	65%	—
M. K. T. C. v. A. ex. 2e H. O.	14%	14%	—
M. K. T. Cert. v. 4 p. Ct. Pr. A.	26%	—	—
M. K. T. 1e Hyp. O. 4	78%	78%	—
N.-Y. Ont. & W. A. en C. B.	18%	—	—
N.Y. Pensylv. Ohio Ob. 6	104%	—	

